

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **Slovenskej republiky – Krajské riaditeľstvo PZ v Bratislave**, so sídlom v Bratislave, Špitálska 14, proti povinnému **J. M.**, bývajúcemu v D., o vymoženie 16,60 € (500,-- Sk) a trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6 Er 192/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 7. januára 2009, sp. zn. 10 CoE 103/2008, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Žiline z 7. januára 2009, sp. zn. 10 CoE 103/2008 v napadnutej časti výroku o trovách exekúcie a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín uznesením z 6. mája 2008, č.k. 6 Er 192/2006-13 v spojení s opravným uznesením z 4. júna 2008, č.k. 6 Er 192/2006-21 vyhlásil exekúciu na vymoženie pohľadávky oprávnenej priznanej voči povinnému blokom na pokutu nezaplatenú na mieste č. A. zo dňa 9. decembra 2003 vo výške 500,-- Sk a trov exekúcie (ktorá sa začala vydaním poverenia na vykonanie exekúcie Okresného súdu Dolný Kubín pod č. X. zo dňa 14. marca 2006), za neprípustnú a zastavil ju. Povinnému súd uložil povinnosť nahradiť trovy exekúcie vzniknuté súdnemu exekútorovi vo výške 2 317,-- Sk do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súdny exekútor podaním zo dňa 31. decembra 2007, doručeným súdu dňa 18. januára 2008 navrhol zastaviť exekúciu z dôvodu preklúzie, pretože podľa § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len "ZoP"), rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie. Lehota uvedená v citovanom ustanovení ZoP je preklúziívna. V jej priebehu musí byť exekučné konanie nielen začaté, ale aj skončené. V danom prípade

súd zistil, že uvedený exekučný titul – blok na pokutu nezaplatenú na mieste č. A. zo dňa 9. decembra 2003 sa stal vykonateľným dňa 29. decembra 2003, ale výkon práva z neho vyplývajúceho nebol v trojročnej prekluzívnej lehote skončený. Z dôvodu, že došlo k preklúzii práva vyplývajúceho z exekučného titulu, súdny exekútor nemohol v exekučnom konaní pokračovať a pohľadávku oprávnenej uspokojiť. Súd preto s poukazom na § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku ju v celom rozsahu zastavil. Na úhradu trov exekúcie zaviazal povinného. Súd tak rozhodol vzhľadom na skutočnosť, že oprávnená podala návrh na vykonanie exekúcie pred uplynutím prekluzívnej lehoty na vykonanie exekučného titulu a predmetný návrh bol dôvodný. Oprávnená teda nemá zavinenie na tom, že právo z exekučného titulu sa prekludovalo a teda nemôže znášať trovy exekúcie.

Krajský súd v Žiline na odvolanie povinného uznesením z 7. januára 2009, sp. zn. 10 CoE 103/2008 uznesenie prvostupňového súdu vo výrokoch o trovách exekúcie zmenil tak, že oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 69,01 € (2 079,-- Sk), do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Vo zvyšnej časti zostalo uznesenie prvostupňového súdu nedotknuté. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že k vymoženiu pohľadávky oprávnenej v exekučnom konaní nedošlo a exekúcia bola zastavená. Súdnemu exekútorovi napriek tejto skutočnosti vznikli trovy exekúcie. Vzhľadom k tomu, že oprávnená nebola v exekučnom konaní (exekúcii) uspokojená, možno skonštatovať jej celkový neúspech v konaní, a to bez ohľadu na kogentnosť právnej úpravy v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch týkajúcej sa lehôt na možné vykonanie rozhodnutí o uložení pokuty a nemožnosť pokračovať v exekúcii z dôvodu uplynutia prekluzívnej trojročnej lehoty. Vzhľadom na uvedené možno zároveň konštatovať, že oprávnená zavinila zastavenie exekúcie. V preskúvanom prípade nemožno tiež neprihliadať na skutočnosť, že hoci blok na pokutu nezaplatenú na mieste zo dňa 9. decembra 2003 sa stal vykonateľným dňa 29. decembra 2003, oprávnená podala návrh na vykonanie exekúcie až dňa 23. februára 2006, teda po viac ako dvoch rokoch.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu (zrejme omylom uvedené aj prvostupňové rozhodnutie, nakoľko ho generálny prokurátor SR v ďalšom texte považuje za správne) podal na podnet oprávnenej generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutie/a zrušiť. Uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol o trovách exekučného konania v súlade so zákonom, keď na ich zaplatenie zaviazal povinného.

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania zmenil a v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že zastavenie exekúcie nezavinil povinný, preto zodpovednosť za výsledok exekučného konania má oprávnená. Súd nevzal do úvahy ustanovenie § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého náklady za výkon exekučnej činnosti uhrádza zásadne povinný. Súd sa neriadil ustanoveniami § 1, § 2, § 3, O.s.p. a § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. a 2, § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Súd môže uložiť oprávnenému uhradiť nevyhnutné trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením. Použitie predmetného ustanovenia zákona prichádza do úvahy iba v prípade splnenia zákonných predpokladov a to, že exekučné konanie bolo zastavené, existuje zavinenie oprávnenej a existuje príčinná súvislosť medzi zavinením oprávnenej a zastavením exekúcie. Zo spisu je zrejmé, že v predmetnej veci nebol splnený žiaden zákonom stanovený predpoklad, a preto nebol dôvod pre použitie vyššie uvedenej výnimky.

Oprávnená sa s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožnila.

Povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti je potrebné zrušiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na posúdenie dovolacích dôvodov uvedených výslovne v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vždy vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí

do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu je v danom prípade postihnuté procesnou vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Podľa § 209a ods. 1 O.s.p. (v znení do 14.10.2008, t.j. v čase podania odvolania) ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu a či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

Porušenie povinnosti doručiť odvolanie účastníkom konania, prípadne ich aj vyzvať na vyjadrenie má za následok vadu konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pretože

sa účastníkovi konania odníma možnosť uplatnenia procesného práva vyjadriť sa k úkonu druhého účastníka konania. Odvolací súd bol povinný doručiť každé odvolanie.

Z obsahu spisu vyplýva, že povinný podal odvolanie 3. júna 2008 a to v časti výroku o trovách exekúcie. Okresný súd doručoval odvolanie súdnemu exekútorovi, nie však aj oprávnenému (č.l. 20 spisu). Vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní povinného dňa 5. septembra 2008.

Uvedeným postupom odvolacieho súdu bola oprávnenej odňatá možnosť vyjadriť sa k odvolaniu povinného (nemala ani vedomosť o jeho podaní), čím odvolací súd zaťažil svoje konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že oprávnená túto skutočnosť sama namietala vo svojom podnete na podanie mimoriadneho dovolania.

S poukazom na uvedené dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolaciemu súdu nebola daná možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou rozhodnutia, ani námietkami uvedenými v mimoriadnom dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

